

Informace pro veřejnost

vydaná Krajským úřadem Ústeckého kraje na základě ustanovení § 35 odst. 1 zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2015 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o prevenci závažných havárií“) a zpracovaná v souladu s požadavky vyhlášky č. 228/2015 Sb., o rozsahu zpracování informace veřejnosti, hlášení o vzniku závažné havárie a konečné zprávy o dopadech závažné havárie.

1. Identifikace objektu a údaje o jeho zařazení

Objekt:	AIR PRODUCTS spol. s r.o., provoz Litvínov Umístění: areál Chempark Záluží
Provozovatel objektu:	AIR PRODUCTS spol. s r.o. se sídlem J. Š. Baara 2063/21, 405 02 Děčín V IČ 413 24 226
Objekt zařazen do skupiny B:	Rozhodnutí o zařazení ze dne 16. 10. 2006 pod č.j.: 1496/06/ZPZ/Zař-04.1/Be

2. Identifikace krajského úřadu podávající informaci:

Krajský úřad Ústeckého kraje
Odbor životního prostředí a zemědělství
Velká Hradební 48
400 02 Ústí nad Labem

Tel: +420 475 657 111
E-mail: urad@kr-ustecky.cz
www.kr-ustecky.cz

3. Popis činností v objektu provozovatele

Hlavní činností společnosti AIR PRODUCTS spol. s r.o., provoz Litvínov je výroba kapalných a plyných medií (kyslík, argon, dusík) nízkoteplotní destilací vzduchu. V objektu jsou též skladovány a prodávány tlakové lahve s technickými plyny. Separované vzdušné plyny jsou dodávány přímo potrubím zákazníkovi, společnosti ORLEN Unipetrol RPA, s.r.o., případně dalším zákazníkům pomocí kryogenních autocisteren. Dále v objektu probíhá stlačování vodíku odebraného ze společnosti ORLEN Unipetrol RPA, s.r.o. do bateriových vozů a jeho distribuce zákazníkům.

V areálu Chempark Záluží jsou situovány další výrobní či servisní společnosti, a řada z nich spadá pod dikci zákona o prevenci závažných havárií, například společnost ORLEN Unipetrol RPA s.r.o. (skupina B), ORLEN Unipetrol Doprava s.r.o. (skupina B), SYNTHOS Kralupy a.s. (skupina B), Euro Support Manufacturing Czechia s.r.o. (skupina A) a další.

4. Nebezpečné látky v objektu a předpokládané následky identifikovaných scénářů

Název CHLS	skupenství	Klasifikace	Množství (t)
Kyslík zkapalněný	kapalné	Oxidující plyny kategorie 1. plyny pod tlakem	2 100
Vodík	stlačený plyn	Hořlavé plyny kategorie 1	1,11
Amoniak	stlačený plyn	Akutní toxicita kategorie 2	0,48

Jednotlivé scénáře závažných havárií jsou vždy spojeny s únikem skladovaných látek, které mají podstatnou vlastnost z hlediska ohrožení okolí, a to hořlavost (vodík), oxidační schopnost (kyslík), toxické působení (amoniak).

Kyslík podporuje hoření, při styku s organickými látkami vytváří výbušné směsi. Při styku s ohněm mohou nádoby s kyslíkem explodovat. Hořlaviny v kontaktu s kapalným kyslíkem mohou explodovat. Některé látky nehořlavé se vzduchem mohou v přítomnosti kyslíku hořet. Při styku kyslíku s organickými materiály a většinou anorganických materiálů může způsobit jejich zahoření.

Vodík je bezbarvý, lehký plyn, bez chuti a zápachu. Je hořlavý, ale hoření nepodporuje. Vodík je za normální teploty stabilní, značně reaktivnější je při zahřátí, především s kyslíkem, i když pro spuštění této reakce je nutná inicializace (např. jiskra, která zapálí kyslíko-vodíkový plamen).

Amoniak je za obvyklé teploty a tlaku bezbarvý hořlavý a toxický plyn se silným dráždivým zápachem již při nízké koncentraci. V objektu se skladuje v tlakových lahvích. Kapalná i plynná fáze silně dráždí sliznice horních cest dýchacích, plíce a pokožku. Dochází k poleptání očí. Při vyšších koncentracích může způsobit smrt.

Nejzávažnějším havarijním scénářem je toxické působení amoniaku po roztržení zásobní tlakové láhve s dosahem cca 50 m za hranice areálu Chempark Záluží, směrem ke komunikaci I/27 Most-Litvínov.

Zóna havarijního plánování:

Vzhledem k dosahům závažných havárií všech objektů zařazených do skupiny B umístěných v předmětném areálu „Chempark Záluží“ byla postupem dle vyhlášky č. 226/2015 Sb., o zásadách pro vymezení zóny havarijního plánování, stanovena „Zóna havarijního plánování v okolí areálu Chempark Záluží“, která je veřejnosti zpřístupněna prostřednictvím [geoportálu Ústeckého kraje](#).

Zónou havarijního plánování se rozumí území, v kterém jsou uplatňovány požadavky ochrany obyvatelstva a požadavky územního rozvoje z hlediska havarijního plánování formou vnějšího havarijního plánu.

5. Ochranná opatření provozovatele k zamezení vzniku havárie

Provozovatel má zavedený systém řízení prevence závažné havárie a rovněž provádí pravidelné revize všech svých zařízení. V objektu jsou rovněž instalovány odpovídající technické bezpečnostní systémy, snižující riziko vzniku a následné šíření závažné havárie.

Mezi havarijní opatření a prostředky patří: automatické systémy odstavení a blokování zařízení, detekční a poplachové systémy, elektrická požární signalizace (EPS), rozvody požární vody, přenosné hasicí přístroje a rovněž provozní opatření, typu alarmy, vybavení zaměstnanců mobilními telefony či radiostanicí a požární hlídky pracoviště.

6. Spolupráce se složkami integrovaného záchranného systému (IZS)

V případě závažné havárie je nasazena vlastní profesionální jednotka Hasičského záchranného sboru podniku ORLEN Unipetrol RPA, s.r.o. (dále také „HZSP“). Jedná se o jednotku, která je součástí složek integrovaného záchranného systému regionu a je v pohotovosti nepřetržitě 24 hodin. Dojezdová vzdálenost do všech částí areálu Chempark Záluží je do 3 minut.

Výjezdy zdravotnické záchranné služby (ZZS) jsou zajišťovány prostřednictvím HZSP. Zdravotnická pomoc vyjíždí ze základny v Mostě a Litvínově. V případě potřeby i z dalších základen, které určí zdravotnické operační středisko ZZS ÚK.

S nasazením Policie ČR se počítá především při havarijních situacích přesahující hranice areálu Chempark Záluží. Policie ČR v Mostě koordinuje postup při provádění uzávěr, evakuaci atd. Při řízení dopravy není rozhodnutí Policie ČR nadřazeno signálům systému varování a vyrozumění obyvatelstva, pokud k tomu nedá souhlas velitel zásahu. Ostatní složky policie (např. vyšetřovací orgány) jsou povinni dodržovat zákaz vjezdu.

7. Informace o způsobu varování v případě vzniku závažné havárie

V případě závažné havárie s dosahem za hranice areálu Chempark Záluží je varování obyvatel zajištěno prostřednictvím instalovaných sirén celostátního jednotného systému varování a vyrozumění obyvatelstva (JSVV) a současně je instalován zvláštní samostatný systém varování a vyrozumění obyvatelstva, a to podél komunikace procházející areálem Chempark Záluží (komunikace I/27 Most – Litvínov).

Dále je na hlavní administrativní budově (AB) umístěna elektronická siréna s verbálním projevem - koncový prvek JSVV sloužící v případě mimořádných situací k vyrozumění jak zaměstnanců uvnitř areálu, **tak i osob mimo areál.**

K tomu jsou používány následující signály platné dle vyhlášky MV č. 380/2002 Sb. v současné době v České republice (v období míru):

- **Všeobecná výstraha** - varování obyvatelstva při hrozbě nebo vzniku mimořádné události ohrožující životy, zdraví a majetek. Signál je vyhlášen kolísavým tónem sirény po dobu 140 sekund a může zaznít třikrát po sobě v tříminutových intervalech. Signál z elektronické sirény je doplněn verbální informací upřesňující druh ohrožení.
- **Požární poplach** - signál přerušovaným tónem sirény po dobu 60 vteřin po dvouvteřinových intervalech, kterým se vyhláší svolání jednotek požární ochrany.
- **Konec ohrožení** - úder gongu s následnou slovní třikrát opakovanou informací (KONEC).

Po akustickém tónu sirény budou obyvatelstvu předány informace a pokyny mobilními prostředky na vozidlech HZS a Policie ČR, uvnitř areálu pak i závodním rozhlasem. Obdobnou informaci o nastalé situaci s doporučením žádoucího chování obyvatel obdrží i regionální rozhlasové a televizní stanice.

Na základě spolupráce provozovatelů v areálu Chempark Záluží s městy Litvínov a Most je zajištěno další informování veřejnosti prostřednictvím krizových SMS o doporučeném chování při havárii. Krizová SMS nevyhlašuje poplach ani nestanovuje pokyny pro veřejnost, je určena pouze k jednosměrné komunikaci směrem od provozovatelů k veřejnosti.

Dále je na hranicích zóny havarijního plánování stanovené krajským úřadem instalováno 9 ks výstražných světelných tabulí, které mají zabránit v případě ohrožení vjezdu do zóny havarijního plánování a také rozšiřují funkci stávajícího systému varování a vyrozumění. Spuštěním světelných tabulí se aktivují blikače semaforu, je zapnuto podsvícení nápisu „STOP, Svítí-li červená, nekuřte a vypněte motory“ a spustí se nahraná zpráva o délce cca 30 sec, která se stále opakuje. Světelná tabule je aktivní do doby, než přijde druhý signál z odbavovacího pracoviště, který hlášení ukončí.

Doporučené chování při požáru, výbuchu nebo úniku nebezpečné látky:

- nezdržovat se v bezprostřední blízkosti místa vzniku havárie;
- ukryt se v bezpečných a neohrožovaných budovách, ochranný prostor je nutno vyhledat pokud možno v místnostech odvrácených od místa havárie;
- nikdy se neukrývat ve sklepech či podzemních prostorech;
- uzavřít okna a dveře; vypnou ventilaci (nebezpečí nasátí zplodin hoření);
- nezdržovat se dále v prostoru úniku nebezpečné látky;
- nemanipulovat s otevřeným ohněm;
- nepoužívat elektronické přístroje nebo elektrické spotřebiče;
- k ochraně proti sálavému teplu z požáru lze použít navlhčený oděv, celý povrch těla musí být zakryt, tento postup lze použít pouze omezeně podle intenzity sálavého tepla;
- k ochraně dýchacích cest před zplodinami hoření a účinky toxické látky lze použít překrytí úst a nosu složeným kusem látky navlhčeným ve vodě;
- poskytnout první pomoc zraněným, zvláštní pozornost věnovat dětem, starším občanům a lidem s postižením.

**Dodržujte pokyny a příkazy složek „Integrovaného záchranného systému (IZS)“
a vedení obecních úřadů.**

8. Informace o způsobu kontroly objektu

V objektu jsou pravidelně 1x za rok prováděny kontroly organizované Českou inspekcí životního prostředí, Oblastním inspektorátem Ústí nad Labem.

Kontroly se vždy účastní níže uvedené orgány:

- Hasičský záchranný sbor Ústeckého kraje, územní odbor Most;
- Krajská hygienická stanice Ústeckého kraje se sídlem v Ústí nad Labem, územní pracoviště Most;
- Oblastní inspektorát práce pro Ústecký kraj a Liberecký kraj se sídlem v Ústí nad Labem;
- Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství.

Protokoly z jednotlivých kontrol jsou uloženy u České inspekce životního prostředí, Oblastního inspektorátu Ústí nad Labem.

9. Další důležité informace

Další důležité informace o objektu „AIR PRODUCTS spol. s r.o., provoz Litvínov“ včetně způsobu zajištění bezpečného provozu lze získat z Bezpečnostní zprávy, která je uložena u Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství.